

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23CoCsp/21/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119206381
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8119206381.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobkyne: U. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XX, XXX XX Y., právne zastúpená: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpený: Advokátska kancelária Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok a o primerané finančné zadostučinenie vo výške 300,- Eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 7Csp/84/2019 -138 zo dňa 20.01.2020, takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. okrem výrokov II. a IV.

II. Žalobkyni priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok a o primerané finančné zadostučinenie rozhodol tak, že určil, že zmluvná podmienka - Poplatok za poskytnutie úveru vo výške 75,- Eur uvedená v bode 6 Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX z 26.02.2015, je neprijateľná. Tiež určil, že aj zmluvná podmienka uvedená v čl. I., bod 7.1. Dohody o poskytovaní služieb č. XXXXXXXXXXXX z 26.02.2015 k Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.02.2015, v znení „Zákazník sa zaväzuje, že za uzavretie Dohody zaplatí mesačne Poskytovateľovi odplatu vo výške 2,57 % zo sumy schváleného úveru zníženej o sumu poplatku za poskytnutie úveru. Zákazník sa zaväzuje splácať túto odplatu v pravidelných mesačných splátkach, ktorá bude uvedená spolu so splátkami úveru a úrokov za úver v Oznámení Veriteľ'a o schválení úveru dlžníkovi.“, je neprijateľná. Tretím výrokom žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni titulom primeraného finančného zadostučinenia sumu 100,- Eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobný návrh žalobkyne zamietol. Posledným výrokom rozhodol o trovách konania tak, že žalobkyňa má vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Žalobkyňa žalobou doručanou prvoinštančnému súdu dňa 29.03.2019 žiadala, aby súd určil, že zmluvné podmienky a to poplatok za poskytnutie úveru vo výške 75,- Eur uvedená v bode 6 Zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 26.02.2015 a tiež zmluvná podmienka uvedená v čl. 1 bod 7.1 Dohody o poskytnutí služieb zo dňa 26.02.2015 k zmluve o revolvingovom úvere v znení, že zákazník sa zaväzuje za uzatvorenie tejto dohody mesačne zaplatiť poskytovateľovi odplatu vo výške 2,57 % zo sumy schváleného úveru zníženej o sumu poplatku za poskytnutie úveru sú neprijateľnými zmluvnými

podmienkami a zároveň žiadala, aby jej súd prvej inštancie priznal primerané finančné zadostučinenie v sume 300,- Eur. Tiež žiadal zaviazať žalovaného na náhradu jej trov.

3. Žalobu odôvodnila tým, že so žalovaným uzatvorila spotrebiteľskú zmluvu dňa 26.02.2015, na základe ktorej jej bola schválená výška úveru 750,- Eur s ročnou úrokovou sadzbou 17,70 %, zároveň jej bola predložená na podpis dohoda o poskytnutí služieb zo dňa 26.02.2015. Ak chcela úver získať musela túto dohodu podpísať. Pokiaľ ide o poskytnutie poplatku vo výške 75,- Eur žalovaný jej reálne neposkytol plnenie za takýto poplatok. Tento poplatok bol súčasťou formulára zmluvy nebol individuálne dojednaný a nebolo jej poskytnuté zaň protiplnenie. Ohľadom Dohody o poskytovaní služieb uviedla, že nie je ničím iným ako nekalou praktickou na zakrytie skutočnej výšky odplaty za úver. Ide o obdobnú zmluvnú podmienku ako doposiaľ používal žalovaný priamo v zmluve a je to neprijateľná zmluvná podmienka. Reálne bol žalobkyni poskytnutý úver vo výške 675,- Eur, pokiaľ ide o odmenu, ktorú mala titulom tejto dohody splácať, tá predstavovala sumu 17,35 Eur. Zároveň žiadala poskytnutie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 300,- Eur.

4. Žalovaný sa k žalobe žalobkyne vyjadril v písomnom podaní zo dňa 17.04.2019, v ktorom žiadal žalobu žalobkyne v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietnuť. Vo vzťahu k dohode o poskytnutí služieb skutočnosť tvrdené žalovanou v žalobe považuje za nevierohodné, nepreukázané žiadnou konkrétnou okolnosťou, naopak, sú vyvrátené viacerými reálnymi skutočnosťami. V podanej žalobe sa pritom nezohľadňuje dostatočne a presvedčivo ani spôsob, akým sa dohoda o poskytnutí služieb uzatvára. Žalovaný popiera tvrdenia o tom, že dojednaný poplatok za poskytnutie úveru spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a je dojednaný v neprospech spotrebiteľa. Žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem na určení neprijateľnej zmluvnej podmienky. Navrhol preto žalobu zamietnuť ako nedôvodnú

5. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 52 ods. 1, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5; § 1, § 2 písm. a), § 3 ods. 3, 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

6. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní konštatoval, že Dohoda o poplatku za poskytnutie úveru nebola individuálne dojednaná so žalobkyňou ako so spotrebiteľkou. Tento poplatok stanovil vopred žalovaný vo vopred predtlačenom formulári. Dohoda zmluvných strán v tejto časti podľa názoru prvoinštančného súdu spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľky. Poplatok nebol individuálny dojednaný a absencia definovania zodpovedajúceho protiplnenia spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľky. Dojednanie o poplatku bolo žalovaným v zmluve vopred formulované, žalobkyňa nemohla jeho znenie, obsah predmetnej podmienky ovplyvniť. Súd prvej inštancie mal za to, že žalovaný si poplatky so žalobkyňou osobitne nevyjednal, vzhľadom na ich splynutie s ostatnými časťami zmluvy. Zmluvné podmienky oprávňujúce žalovaného požadovať od žalobkyne rôzne poplatky sú neprijateľnými, keď poplatku nezodpovedá žiadne skutočné reálne protiplnenie dodávateľa a takýto poplatok slúži len dodávateľovi výhradne jeho záujmom a účtovným účelom. Vzhľadom na to, že žalovaný nepreukázal individuálne dojednanie poplatku za poskytnutie úveru, navyše bol automaticky tento poplatok odpočítaný žalobkyni z istiny samotného úveru bez toho, aby bola o tom žalobkyňa ako spotrebiteľka poučená. Takáto zmluvná podmienka - poplatok za poskytnutie úveru, ktorý je automaticky odpočítaný spotrebiteľom spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa, oprávňuje dodávateľa na neprimerane vysoké plnenie, a preto v zmysle generálnej klauzuly uvedenej v § 53 OZ a v súvislosti s porušením princípu dobrých mravov, je táto podmienka neprijateľná a neplatná.

7. Ohľadom Dohody o poskytnutí služieb, ktorú uzatvorila žalobkyňa dňa 26.02.2015 spolu so zmluvou o revolvingovom úvere so žalovaným, prvoinštančný súd poukázal na to, že odplata predstavuje 2,57 % zo sumy schváleného úveru zníženej o sumu poplatku za poskytnutie úveru. Po prepočte žalobkyňa dostala úver 750,- Eur od tejto sumy žalovaný odpočítal 75 eur predstavujúci poplatok za poskytnutie úveru čo znamená, že žalobkyni bol reálne poskytnutý úver iba vo výške 675,- Eur, 1 % z tejto sumy predstavuje 6,75 Eur súčinom sumy 6,75 Eur a podielu 2,57 % uvedeného v bode 7.1 uzatvorenej dohody je suma poplatku 17,35 Eur, ktorú si žiada žalovaný za doplnkové služby a to mesačne od žalobkyne. Pri vynásobení tejto mesačnej splátky počtom mesiacov platnosti primárnej zmluvy o revolvingovom úvere, teda 42 je výsledkom suma 728,70 Eur. Súd prvej inštancie uviedol, že každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Zmluvná podmienka, ktorá spôsobuje značnú

nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinnej osoby ako spotrebiteľa je neplatná. Za takéto zmluvné podmienky je možné považovať formulárové ustanovenia dohody o poskytnutí služieb vopred pripravené poskytovateľom služby, ktoré neboli individuálne dojednané a ktoré spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvniť, pričom výrazným spôsobom zasahujú do jeho postavenia v rámci zmluvného vzťahu tým, že ukladajú spotrebiteľovi povinnosť platiť neprímerane vysokú odmenu za služby, ktoré nevyužíva a ktoré si nevyžiadal. Dohoda o poskytnutí služieb nebola dohodnutá individuálne zo strany spotrebiteľky, ale bola vnútená spolu s podpisom zmluvy o revolvingovom úvere. Z týchto dôvodov nie je možné považovať predloženú dohodu o poskytnutí služieb, hoc na prvý pohľad individuálne dojednanú, za platný právny úkon zo strany spotrebiteľky. Pokiaľ žalovaný vo svojich písomných podaniach tvrdil, že žalobkyňa mala možnosť od dohody o poskytnutí služieb odstúpiť, nemusela ju podpísať, uvedené svedčí skôr o tom, že oprávnený sa spoliehal na nečinnosť spotrebiteľky, že takýto úkon neučiní.

8. Ďalej konštatoval, že súdy takémuto konaniu oprávneného nemôžu poskytnúť ochranu, lebo je to v rozpore s cieľom a účelom Smernice rady 93/13EHS zo dňa 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá sleduje čo najúčinnejšiu ochranu práv spotrebiteľov ako slabšej zmluvnej strany. S poukazom na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo/111/2008 z 30.06.2009 a sp. zn. 1Cdo/48/2010 zo dňa 29.02.2012 vyslovil názor, že ak absolútne neplatnej zmluvy sa nedá odstúpiť.

9. Z výpovede žalobkyne vyplynulo, že dohoda bola nepochybne vyhotovená vo formulárovej podobe, pričom žalobkyňa nemohla ovplyvniť jej obsah a o tejto dohode vôbec nebola informovaná. Občiansky zákonník obsahuje demonštratívny výpočet neprijateľných zmluvných podmienok to znamená, že súdu nebráni žiadna prekážka, aby vyvodil dôsledky zo zmluvného dojednania štandardnej formulárovej zmluvy, ak spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán medzi dodávateľom a spotrebiteľom a to v neprospech spotrebiteľa. Žalobkyňa je slabšou zmluvnou stranou, nemala možnosť participovať a podieľať sa na vytváraní tejto formulárovej dohody a nepochybne je z hľadiska informovanosti a vyjednávacej pozície slabšou zmluvnou stranou. Žalovaný nepreukázal, žeby v danom prípade išlo o zmluvnú podmienku, ktorú si vymienila žalobkyňa. Súd uviedol, že má niekoľko skúseností z vypočúvania spotrebiteľov v obdobných veciach, ktorí súdu podrobne popisujú spôsob uzatvárania zmlúv so žalovaným a to, že žalovaný im dáva automaticky niekoľko listín na podpis bez toho, aby boli bližšie informovaní, čo ktorá listina bližšie znamená a mali možnosť sa s ňou oboznámiť, nehovoriac o veľkosti písma v zmluve a zmluvných dojednaniach, ktoré sú ich neoddeliteľnou súčasťou.

10. V súvislosti so žalovaným primeraným finančným zadosťúčením vo výške 300,- Eur, súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa bola úspešná v tomto spore, keď sa úspešne domohla určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky a z tohto dôvodu jej vznikol nárok na primerané finančné zadosťúčinenie. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3Co/20/2017 zo dňa 04.05.2017, v ktorom sa uvádza: „Cieľom finančného zadosťúčinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom číslo 250/2007 Z.z. alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práva alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťúčinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí, ak tá ujma tu je. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy.“

11. Prvoinštančný súd tak priznal sumu vo výške 100,- Eur žalobkyni titulom primeraného finančného zadosťúčinenia, lebo ju považoval v tomto rozsahu za dôvodnú. Uviedol, že cieľom finančného zadosťúčinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťúčinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Mal za to, že priznaná suma 100,- Eur je primeranou sumou finančného zadosťúčinenia. Uviedol, že cieľom existencie inštitútu finančného zadosťúčinenia je okrem iného mať reálny a efektívne odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od upustenia recidívy porušovania spotrebiteľských práv. Preto priznaná suma finančného zadosťúčinenia je plne opodstatnená a vo vzťahu k žalobkyni ako spotrebiteľke nepredstavuje neopodstatnené a neprímerané obohacovanie sa, či duplicitné uplatňovanie nároku spotrebiteľky. Súd prvej inštancie

priznanú sumu 100,- Eur považoval za dôvodnú a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadostučinenie v takejto výške. V prevyšujúcej časti bol žalobný návrh žalobkyne ako nedôvodný zamietnutý.

12. O trovách konania súd prvej inštancii rozhodol v súlade s § 255 ods. 1, 2 a čl. 3 ods. 1 a 2 CSP a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, keď žalobkyňa bola úspešná v dvoch žalobných petitoch, lebo sa domáhala určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok a finančného zadostučinenia, v základe ktorého bola plne úspešná (iba jej výška bola ustálená súdom). Preto trovy budú vypočítané z prísúdenej sumy v čo do časti primeraného finančného zadostučinenia. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku postupom podľa § 262 CSP.

13. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, a to proti výrokom I., III., V. Uviedol, že so závermi súdu nesúhlasí a považuje ich za nezákonné. Súd prvej inštancie vychádzal z predpokladu, podľa ktorého ak nie je osobitne definované protiplnenie poplatku za poskytnutie úveru, tak ide o neprijateľnú podmienku. Rovnakou logickou úvahou by bolo možné dospieť aj v prípade úroku k záveru, že ide o neprijateľnú podmienku, pretože ani v jeho prípade sa žiadna definícia neuvádza. Súd prvej inštancie sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s procesnou obranou žalovaného, v rámci ktorej žalovaný poukazoval na to, že zákonnosť uplatňovania poplatku za poskytnutie úveru potvrdila aj Národná banka Slovenska. Ide o platbu za takú činnosť, ktorá je aj v záujme spotrebiteľa (získanie peňažných prostriedkov). Platba (poplatok, odmena) za činnosť, ktorá je v záujme oboch účastníkov úverového vzťahu nie je slovenskému právnemu poriadku neznáma. Ust. § 499 Obchodného zákonníka upravuje dohodu o provízií za záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi peňažné prostriedky. Poplatky spojené so spotrebiteľským úverom boli a sú bežnou súčasťou obchodnej praxe spojenej s poskytovaním úverov, pričom tento fakt bol a je zohľadnený aj príslušnou právnou úpravou. Prijatý zákon č. 129/2010 Z.z. legálnu definíciu poplatku síce nemá, no vo viacerých ustanoveniach hovorí o poplatku/och, pričom z tejto úpravy je zrejmé, že pod uvedeným pojmom sa má na mysli iná platba ako je úrok (napríklad v § 1 ods. 3 písm. i), § 2 písm. g), a pod.). Poplatok za poskytnutie úveru je pritom všeobecne rozšírenou položkou, rovnako ako bol poplatok za vedenie, správu a evidenciu spotrebiteľského úveru. Je preto podľa jeho názoru opodstatnené tvrdiť a prijať aj záver, že táto položka v rámci celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom nepredstavuje takú kategóriu, aby musela byť zakázaná ako taká. To napokon potvrdzuje aj dôvodová správa (k zákonu č. 129/2010 Z.z. v znení zmien a doplnkov k zákonu č. 132/2013. Zákonodarca poplatok za poskytnutie úveru nepovažuje za problematický a neprípustný. Ďalej uviedol, že napádaný rozsudok neobsahuje označenie jedinej skutočnosti vyplývajúcej z vykonaného dokazovania alebo z jeho úvahy, ktorou by bola odôvodnená suma 100,- Eur. Nedostatok odôvodnenia sumy primeraného finančného zadostučinenia zásadným spôsobom odporuje zákonu. Nie je z neho zrejmé, v čom je napríklad daná primeranosť. Aj keď výška primeraného zadostučinenia je vecou úvahy súdu, táto úvaha nemôže byť ani svojvoľná a ani nepreskúmateľná. Naopak, musí sa opierať o celkom konkrétne a preskúmateľné hľadiská.

14. Navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok, žalobu zamietol a žalovanému priznal právo na náhradu 100 % trov právneho zastúpenia v konaní pred súdom prvej inštancie. Žalovaný si uplatnil aj nárok na náhradu trov za odvolacie konanie a trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní, a to v plnom rozsahu.

15. Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovaného nevyjadrila.

16. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolania boli podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenými subjektmi (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred, t.j. dňa 18.05.2021 a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

17. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal

suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať. Keďže odvolanie nebolo podané proti výroku II. a IV, rozsudok v uvedených častiach nadobudol podľa § 367 ods. 2 CSP právoplatnosť.

18. Odvolací súd s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP uvádza, že v celom rozsahu sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, preto sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Na doplnenie a zdôraznenie správnosti, ako aj k odvolacím dôvodom uvádza nasledovné:

19. K neprijateľnosti zmluvnej podmienky, poplatku za poskytnutie úveru vo výške 75,- Eur uvedenej v článku 6 zmluvy, odvolací súd uvádza, že znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. V prejednávanej veci dojednanie o poplatku bolo žalovaným v zmluve predformulované a žalobkyňa nemohla zmeniť, ani obsah predmetnej podmienky ovplyvniť. Zmluvná podmienka upravujúca poplatok za poskytnutie úveru tak nebola so spotrebiteľkou individuálne dojednaná (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka), preto podlieha prieskumu v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V danej veci však už priamo v žiadosti o poskytnutie úveru/zmluve o úvere je žalovaným predformulovaná žiadosť dlžníka o prevod čiastky úveru na jeho účet (bod 11. zmluvy), teda žalovanému je už v čase uzatvorenia zmluvy zrejmé, že dlžník žiada o čerpanie finančných prostriedkov okamžite, t. j. momentom uzatvorenia zmluvy, a to v plnej výške určenej zmluvou. Obdobie „rezervácie“ prostriedkov tak v danom prípade nenastáva, a preto dojednanie poplatku za poskytnutie úveru je neprijateľné s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže spotrebiteľovi zaň nie je poskytnuté zo strany veriteľa žiadne protiplnenie. V danom prípade odplatu za poskytnutie úveru predstavuje dojednaný úrok ako cena úveru, a preto nemôže obstať poplatok ako ani ďalšie plnenie toho istého charakteru a účelu, len pod iným názvom. Z neprijateľnej zmluvnej podmienky tak žalovanému nevznikol nárok na plnenie voči žalobkyňi, keďže neprijateľná zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka).

20. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1992 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

21. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne vyplývajúci z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práva alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany.

22. Odvolací súd ešte dodáva, že čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy, ak to urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku. V prejednanom prípade si

žalobkyňa uplatňovala primerané finančné zadosťučinenie v súvislosti s rozhodnutím prvoinštančného súdu o určení neprijateľnosti zmluvných podmienok.

23. Čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia je len logické a spravodlivé, aby táto vychádzala z ujmy hroziacej žalobkyni v súvislosti so zmluvnými podmienkami, ktoré vyhodnotil prvoinštančný súd ako neprijateľné, ktoré boli obsiahnuté v Zmluve o revolvingovom úvere v čl. I. bod 7.1. Dohody o poskytovaní služieb k Zmluve o revolvingovom úvere a v bode 6 predmetnej zmluvy označenej ako Poplatok za poskytnutie úveru. Je potrebné dodať, že ustálenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je realizované na základe úvahy súdu, ktorý v predmetnej veci svoje myšlienkové pochody odôvodnil aj čo sa týka uvedeného, pričom súd druhej inštancie nemôže bezdôvodne vstúpiť do jeho úvahy.

24. K výške primeraného finančného zadosťučinenia je potrebné ešte uviesť, že aj odvolací súd má za to, že priznaná suma 100,- Eur zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobkyni ako spotrebiteľke satisfakciu a mala by odradiť dodávateľa od ďalšieho prípadného porušovania práv spotrebiteľov. Pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia bolo prihliadnuté na všetky skutkové okolnosti daného prípadu. Odvolací súd poukazuje na to, že žalobkyňa ako spotrebiteľka úspešne uplatnila porušenie svojho práva proti dodávateľovi o určení vyššie uvedených podmienok za neprijateľné. Je pritom bez právneho významu pri uplatňovaní primeraného finančného zadosťučinenia, či ujma spotrebiteľovi aj reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy, nie je preto pri určení výšky finančného zadosťučinenia nutné sa striktno držať ujmy, ktorá by žalobkyni objektívne hrozila. Vzhľadom na porušenie práva spotrebiteľa dodávateľom - žalovaným je priznaná výška finančného zadosťučinenia určená súdom prvej inštancie vo vzťahu k porušenému právu a skutkovým okolnostiam prípadu primeraná.

25. Je potrebné pre úplnosť odvolacím súdom dodať, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie nie je závislý od rôznych iných skutočností, na ktoré poukazuje odvolateľ, ale pri posudzovaní predmetného nároku je potrebné podrobiť prieskumu a vyhodnotiť to, či v danom zmluvnom vzťahu existovala už len hrozba vzniku ujmy. Pre priznanie daného nároku pritom nie je relevantné, ako to už bolo zdôraznené vyššie, či k vzniku ujmy aj reálne došlo alebo nie. Na to, aby všeobecný súd priznal spotrebiteľovi nárok na primerané finančné zadosťučinenie teda úplne postačuje len samotná existencia hrozby vzniku ujmy počas účinnosti zákona č. 250/2007 Z. z., čo bolo preukázané.

26. Odvolací súd tiež uvádza, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom uvádza právne dôvody, pre ktoré žalobe čo do priznanej sumy 100,- Eur vyhovel. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súd prvej inštancie sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu SR iba skutočnosť, že odvolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu, teda k porušeniu práva na spravodlivý proces (viď uznesenie NS SR zo dňa 23.11.2010, sp. zn. 5Cdo/218/2010 a uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 08.06.2016, sp. zn. I. ÚS 188/06).

27. Keďže v odvolaní sa namieta aj nesprávne právne posúdenie veci, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený stav, dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny, t.j. náležitý právny predpis alebo, ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. O nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie v predmetnom konaní však nejde. Súd prvej inštancie správne aplikoval príslušné právne predpisy na zistený skutkový stav.

28. Judikatúra súdov, vrátane Európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porovnaj rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29.05.1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997 - III.). Odvolací súd preto so zreteľom na vyššie uvedené nepovažoval za potrebné zaoberať sa aj ďalšími odvolacími námietkami, ktoré neboli spôsobilé privodiť zmenu rozhodnutia vo vzťahu k odvolateľovi.

29. K výroku rozsudku o trovách konania odvolací súd uvádza, že správne bola žalobkyni priznaná ich náhrada v rozsahu 100 % voči neúspešnému žalovanému s tým, že o ich výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

30. Z týchto dôvodov odvolací súd považoval odvolanie žalovaného za nedôvodné, a preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

31. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalobkyni v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu. O výške priznanej náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP).

32. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).